

REGIOVISIE / SPOORBOEKJE

De uitgangspunten en het beleidskader vanaf 2018 voor de regionale ontwikkeling en de toekomstige inrichting van Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Preventieve GGZ en Verslavingszorg in de regio Hart van Brabant

1. Inleiding

Eind 2016 hebben de 9 gemeenten van Hart van Brabant (hierna HvB)¹ besloten samen op te trekken in het kader van de decentralisatie Beschermd Wonen (hierna BW), een over te hevelen taak van de 43 centrumgemeenten naar alle gemeenten in Nederland. Als uitgangspunten zijn hierbij gehanteerd het advies van de Commissie Dannenberg en een voorziene implementatiedatum van 1/1/2020.

Het jaar 2017 heeft voor de gemeenten van HvB in het teken gestaan van de planvorming voor de regionale opgave. In verband met personele mutaties binnen de gemeente Tilburg is per 1/10/2017 aan extern bureau BPIM de opdracht van kwartiermaker gegeven, om voor 1/1/2018 deze opgave te concretiseren. De resultaten hiervan zijn in deze regiovisie / spoorboekje verwerkt.

2. Wat is de essentie van het advies van de Commissie Dannenberg

Met ingang van 2015 zijn de gemeenten vanuit de Wmo verantwoordelijk voor beschermde woonvormen voor mensen die vanwege psychiatrische en psychosociale problematiek (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen wonen. In eerste aanleg is deze taak belegd bij de 43 centrumgemeenten in Nederland, die al verantwoordelijk waren voor de Maatschappelijke Opvang. Tilburg is dat voor de regio HvB.

In 2016 heeft de Commissie Dannenberg op landelijk niveau een advies uitgebracht over de toekomstige aanpak van BW met de titel 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis'.

De kern van het advies betekent een 'normalisatie' van het BW:

- Mensen die zijn aangewezen op beschermde woonvormen komen meer dan nu het geval is zo zelfstandig mogelijk in de wijk te wonen. Dat vergroot hun kansen op participatie.
- Het op- en afschalen van zorg en ondersteuning moet vanzelfsprekender worden.
- Een soepele overgang tussen maatschappelijke opvang en BW wordt bevorderd.

Dit is volgens de Commissie mogelijk als gemeenten in hun lokale ondersteuningsstructuur beschikken over een breed palet aan producten en voorzieningen: van lichte vormen van begeleiding tot zware vormen van opvang.

Mede op basis van het advies van de Commissie Dannenberg is in 2016 landelijk afgesproken dat op 1 januari 2020 het budget BW wordt door-gedecentraliseerd naar alle gemeenten in een integratie-uitkering sociaal domein.

¹ Dongen, Gilze-Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg, Waalwijk

3. Uitstel implementatiedatum en regeerakkoord

De Commissie Gezondheid en Welzijn van de VNG heeft in haar vergadering van 5/10/2017 besloten dat er rond het proces naar een nieuw verdeelmodel BW en maatschappelijke opvang veel onzekerheden bestaan. Die onzekerheden zijn zo groot, dat het volgens de Commissie in het belang van de gezamenlijke gemeenten is om dat proces – op dit moment en onder deze omstandigheden – niet voort te zetten. Zo wordt aangegeven dat het macrobudget van 1,4 miljard mogelijk met 500 tot 750 miljoen gekort gaat worden, als gevolg van openstelling van de Wet Langdurige Zorg (Wlz) voor mensen met een psychiatrische problematiek (een deel van de huidige populatie BW). De Commissie is zich er goed van bewust dat aan dit besluit ook risico's verbonden zijn. Zo zijn er centrumgemeenten met een zeer beperkt budget, die mogelijk minder perspectief zien om te werken aan de veranderingen die de Commissie Dannenberg heeft geschetst. Ook zijn er gemeenten die zich afvragen of zij de grotere rol die de Commissie Dannenberg van alle 388 gemeenten verwacht wel kunnen waarmaken als ze niet over de bijbehorende middelen beschikken. De beweging, die het advies van Dannenberg beschrijft, wordt door alle partijen overigens wel gedeeld. De Commissie wijst erop dat die beweging voor een groot deel ook in het huidige systeem kan worden bevorderd. De Commissie dringt er dus ook op aan dat het proces zal worden voortgezet.

Op 3/11/2017 is dit standpunt tijdens overleg van de VNG met de huidige centrumgemeenten onderschreven. Daarbij is o.a. vanuit Tilburg aangegeven dat het aan de decentralisatie gekoppelde voorziene nieuwe verdeelmodel in samenhang gezien moet worden met andere verdeelmodellen zoals Participatiewet (BUIG), Maatschappelijke Opvang en Jeugdzorg.

Het vooralsnog 'in de koelkast zetten van de decentralisatie BW' vraagt bestuurlijke standpuntbepaling van de gemeenten van HvB. Wordt de gevraagde beweging doorgezet of wordt er een pas op de plaats gemaakt?

In dat verband is ook van belang welke horizon in het regeerakkoord 2017 - 2021 is neergelegd. Dat is als volgt.

“Geestelijke gezondheidszorg

- We zetten de beweging door om mensen met een psychische stoornis zo veel mogelijk mee te laten doen in de samenleving en stigmatisering tegen te gaan.
- Als blijkt dat de lopende afspraken om wachtlijsten in de GGZ te verkorten, onvoldoende werken, nemen we zo nodig aanvullende maatregelen, zoals het organiseren van een regionale doorzettingsmacht. Binnen de bestaande budgettaire kaders werken we in overleg met de verzekeraars en de GGZ-sector aan de intensivering en opbouw van de ambulante GGZ.
- Voor GGZ-cliënten die buiten een instelling wonen is een integrale aanpak nodig van gemeenten, zorgaanbieders en verzekeraars over zorg, ondersteuning, participatie, schuldaanpak, scholing en huisvesting, met aandacht voor de omwonenden.
- We zijn voornemens om, als de effecten in kaart zijn gebracht en deze geen belemmering vormen voor een zorgvuldige uitvoering, met een wetsvoorstel te komen om de Wet langdurige zorg (Wlz) ook toegankelijk te maken voor GGZ-cliënten die langdurige zorg nodig hebben.
- In lijn met de lopende aanpak komt er een beter vangnet voor mensen met verward gedrag. Daar waar nodig moet regionale 24/7-crisiszorg met voldoende crisisplaatsen en vervolgzorg aanwezig zijn. Voor cliënten komen er meer mogelijkheden voor tijdelijke opname op eigen verzoek en na een gesprek met een professional. Dit helpt crisissituaties voorkomen en politie en hulpdiensten ontlasten.”

4. De opbrengsten van de verkennende gesprekken met de gemeenten van HvB

In de periode van 18 oktober tot 21 november 2017 hebben de kwartiermakers een ronde gemaakt langs de 9 gemeenten van HvB. Doel hiervan was om vanuit een gelijkwaardig vertrekpunt (aan de voorkant) over de lokale en regionale ambities van gedachten te wisselen.

Op hoofdlijnen kunnen de volgende opbrengsten benoemd worden.

- a. Er is behoefte aan het inhoudelijk meer tastbaar maken van de uitgangspunten van het rapport Dannenberg, het nader invullen van de richting en het vertalen naar het inrichtingsproces.
- b. Inhoudelijk wordt de sense of urgency onderschreven. Er dient meer ingezet te worden op gedeelde kennis en deskundigheid als ook het creëren van een gelijk en overzichtelijk speelveld.
- c. Op de vraag of het onder punt 3 verwoorde VNG-standpunt aanleiding geeft tot een 'pas op de plaats' is unaniem ontkennend gereageerd. De tijd wordt hard nodig geacht, gelet op de verwachting dat 'de beweging' zal worden doorgezet, de transformatie die dat vraagt, de kansen maar ook de inhoudelijke en financiële complexiteit, de relatie tussen de regionale inzet en de lokale inbedding, als ook de benodigde tijd om de implementatie goed te kunnen borgen.
- d. De cliënt centraal, ontschotting en transparantie zijn belangrijke kaders. Dat houdt in dat 'de beweging' niet geïsoleerd gemaakt kan worden, anders gaan de gemeenten zelf nieuwe kolommen tot stand brengen. Zo dient samenhang met de bredere Wmo, de Jeugdzorg, de Participatie en ook partijen buiten het primaire sociale domein, zoals de woningcorporaties, van het begin af aan leidend te zijn.
- e. Het proces dient vanuit probleemanalyse(s) toe te werken naar gezamenlijke oplossingen. Van belang daarbij is dat rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn omschreven en belegd. Afhankelijk van de per gemeente bestaande behoefte, dient iedere gemeente op een zelfde basis mee te kunnen doen. De in te richten projectorganisatie kan platter gemaakt worden met een efficiënte inzet van de beschikbare capaciteit. Een aantal malen is de wens uitgesproken een onafhankelijke projectleider aan te stellen, gelet op de verschillende verantwoordelijkheden tussen gemeenten (Tilburg nu als centrumgemeente versus de regiogemeenten).
- f. Tijdens de gesprekken werd de uitspraak van eind 2016 herbevestigd dat de gemeenten op deze dossiers willen samenwerken. De ruimte voor couleur locale is wel belangrijk, uitgaande van het perspectief van Dannenberg dat zoveel als mogelijk in de wijk 'genormaliseerd' moet kunnen worden. De afbakening en de aansluiting tussen regionaal en lokaal laat zich echter nog moeilijk vastleggen. Daarvoor is meer inzicht en afstemming nodig. Ook hier geldt dat de komende jaren daarvoor gebruikt moeten worden. Als rode draad in de gesprekken kwam wel duidelijk naar voren dat de toegang met prioriteit tegen het licht gehouden moet worden (gezamenlijke criteria / afwegingskader, de bereikbaarheid en verbinding tussen het centrale toegangsteam en de lokale toegangen).
- g. Vooral bestuurlijk is meegegeven om te leren van de ervaringen met de decentralisaties Wmo en Jeugdzorg van 2015. Dit in brede zin, ook voor wat betreft de governance (niet een nieuw construct er naast).
- h. In gelijke zin is gesproken over het solidariteitsprincipe, zowel inhoudelijk als financieel. Menigmaal is uitgesproken dat deze krachtenbundeling HvB goed heeft gedaan. Door meerdere bestuurders is uitgesproken om op korte termijn hierover heldere koers te bepalen (één bestuurder concretiseerde dit in de wens om nog voor de gemeentelijke verkiezingen tot een bestuurlijke bekrachtiging van de solidariteit op dit dossier te komen).
- i. Alle gemeenten willen aan de slag met innovatie, met oog voor nieuwe voorzieningen. Individueel zijn voorbeelden genoemd van lokale initiatieven. Hierbij bestaat de wens om

meer inzicht, indien mogelijk real-time, in cliënt- en productiegegevens. Dit om individuele en gezamenlijke analyses te kunnen maken en meer grip en sturing te hebben op de ontwikkelingen.

- j. Door meerdere gemeenten is het belang van communicatie genoemd. Dat geldt voor het delen van informatie in brede zin: naar de inwoners van de gemeenten van HvB, naar de gemeenten zelf (ambtelijk en bestuurlijk), naar zorgaanbieders, naar het bestaande centrale toegangsteam, naar woningcorporaties en andere stakeholders zoals zorgverzekeraars.

5. De basis: visie en uitgangspunten

Tijdens de ronde langs de gemeenten (zie hierboven) is stilgestaan bij het 'wat willen we'. De in deze gesprekken benoemde kaders en uitgangspunten worden door middel van deze regiovisie / spoorboekje vertaald naar het 'hoe gaan we dat doen': een beleidskader (de gezamenlijk op te pakken thema's), gekoppeld aan afspraken over financiën, projectorganisatie en planning. Het geheel vormt een inhoudelijk en praktisch kompas, dat kaderstellend voorgelegd kan worden aan de gemeenteraden van HvB.

6. Waar hebben we het feitelijk nu over in HVB

Om keuzes voor de toekomstige inrichting te maken, is het allereerst van belang om zicht te hebben op de huidige situatie. Dit doet recht aan de vraag van de regiogemeenten om de decentralisatie van BW tastbaar te maken en te komen tot gedeelde kennis. Gelet op deze behoefte is door de Afdeling Informatievoorziening van de gemeente Tilburg in november / december 2017 een data-analyse uitgevoerd. Hiermee is 'een foto' van het nu gemaakt.

Belangrijke conclusies BW zijn:

- a. Het aantal unieke cliënten BW in HvB is 735 per 7/12/2017.
- b. De verdeling van deze cliënten over de gemeenten van HvB is als volgt: Tilburg 66%, Waalwijk 14%, Oisterwijk 11%, Heusden 4%, Loon op Zand 1%, Goirle 1%, Gilze-Rijen 1%, Dongen 1% en Hilvarenbeek 0%.
- c. Het eerste peilmoment van 1/1/2016 kende 879 unieke cliënten (derhalve een daling van 144 naar de situatie nu).
- d. Vanaf februari 2015 is er sprake van daling van zowel de in- als de uitstroom, maar ook dat de uitstroom ten opzichte van de instroom jaarlijks groter is.
- e. Ten opzichte van 2015 is er sprake van een toename van instroom in Wmo-begeleiding Tilburg in 2016 en 2017 (voor de regiogemeenten zijn deze gegevens nog niet beschikbaar).
- f. Het aantal cliënten dat zorg in natura (ZIN) ontvangt is 90,3%, het aantal cliënten met een PGB is 9,7% (peildatum begin september 2017).
- g. Er zijn 9 gecontracteerde ZIN-aanbieders, die vooral gevestigd zijn in Tilburg en in mindere mate in Waalwijk, Oisterwijk en Heusden. Daarnaast zijn er 15 regionale PGB-aanbieders.

Belangrijke conclusies MO en VO zijn:

- h. Het aantal unieke cliënten Maatschappelijke Opvang schommelt van 2013 tot 2017 tussen de 600 en 700. Op peildatum 31/12/2016 bedroeg het aantal 618.
- i. De verdeling van deze cliënten (uitgaande van laatste woonadres van hoofdaanmelder, intake) over de gemeenten van HvB was als volgt: Tilburg 60%, Waalwijk 4%, Loon op Zand 2%, Dongen 2%, Oisterwijk 2%, Heusden 1%, Goirle 1%, Gilze-Rijen 1%, Hilvarenbeek 1% en overig 18% (overig NL, onbekend en buitenland).
- j. Het aantal unieke cliënten Vrouwenopvang bedroeg eind 2016 402.

- k. De verdeling van deze cliënten over de gemeenten van HvB was als volgt: Tilburg 58%, Goirle 11%, Waalwijk 4%, Dongen 3%, Oisterwijk 3%, Loon op Zand 2%, Hilvarenbeek 2%, Heusden 1%, Gilze Rijen 1%, buiten regio HvB 13% en onbekend 3%.

Voor meer specifieke en overige gegevens (waaronder OGGZ, OGGZ+, Housing First en Bemoeizorg) wordt korthedshalve verwezen naar bijlage 1, de factsheet.

Op de hierin opgenomen informatie over financiën wordt ingegaan onder paragraaf 8.

Overigens kan deze factsheet gezien worden als een nulmeting. De Afdeling Informatievoorziening van de gemeente Tilburg zal in 2018 zorgen voor een update van gegevens over het gehele jaar 2017.

7. Het beleidskader

Door de gemeenten is nadrukkelijk als ontwikkelingsperspectief aangegeven om niet alleen uit te gaan van de decentralisatie BW, maar van het begin af aan de verbinding te maken met Opvang en (exclusief Heusden) Preventieve GGZ en Verslavingszorg. Dit bijvoorbeeld op het verbinden met de al aan elke gemeente toebedeelde taak van Wmo-begeleiding.

In deze paragraaf vindt de vertaalslag plaats naar specifieke thema's die opgepakt dienen te worden om tot definitieve keuzes te kunnen komen voor herijking van de ondersteuning. Bij deze aanpak is er voor gekozen om vanuit inhoud keuzes te maken voor de uiteindelijke schaal en bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering.

Populair gezegd wordt hiermee én de onder paragraaf 9 opgenomen planning het spoorboekje voor de regio HvB vorm gegeven.

a. De gemeenschappelijke opgave

Het anders organiseren van ondersteuning is een opgave die gemeenten niet alleen kunnen realiseren. Het is relevant betrokken partijen zoals zorgaanbieders, woningcorporaties en zorgverzekeraars mee te nemen en positie te geven. Datzelfde geldt voor het organiseren van betrokkenheid van cliënten(organisaties) en ervaringsdeskundigen. Doel is om samen de schouders onder de maatschappelijke opgave te zetten, gebruik te maken van elkaars inzichten en expertise e.d. Dat biedt ook de mogelijkheid aan aanbieders van zorg- en dienstverlening zich voor te bereiden op aanpassingen in de bedrijfsvoering, die zullen voortvloeien uit minder inzet op intramurale voorzieningen en het toewerken naar het normaliseren van het wonen in de wijk.

Tot op heden zijn de hiervoor genoemde stakeholders beperkt regionaal betrokken. Het voorstel is om van nu af aan meer samen met stakeholders op te trekken. Dit door met hen in overleg te treden aan de hand van deze concept-regiovisie (na eerste behandeling in het portefeuillehoudersoverleg MO van HvB). Positie en betrokkenheid geven wil overigens niet zeggen dat de rollen en verantwoordelijkheden gelijk zijn. Het is daarom goed bij het in overleg gaan deze (nader) te definiëren.

b. Organisatie toegang en gezamenlijk wegingskader

Het Toegangsteam BW (onderdeel van MEE regio Tilburg) is het team dat alle aanvragen van de regio HvB voor BW onderzoekt en beschikt. Hiermee is onafhankelijkheid geborgd. Het Toegangsteam doet dit in opdracht van centrumgemeente Tilburg.

De organisatie van de toegang is van belang bij door-decentralisatie. Dan ligt namelijk de

keuze voor van het onderbrengen van deze functie in de lokale toegangen of het behouden van een centraal toegangsteam (om redenen als behoud van specifieke expertise e.d.). Los van de mogelijke decentralisatie is een goede samenhang tussen centrale en lokale toegang echter ook voor nu van evident belang (kunnen sturen op inhoud en bekostiging).

Tijdens de ronde langs de gemeenten zijn er nog geen uitspraken gedaan over de lange termijn. Dat vraagt een nader inhoudelijk onderzoek en is mede afhankelijk van het doorzetten van de decentralisatie. Wel is aandacht gevraagd voor de huidige samenhang tussen het regionale Toegangsteam en de lokale toegangen. Dit op onderwerpen als het bieden van inzicht en het verkennen / afstemmen van mogelijkheden tot gezamenlijke criteria / een gedeeld afwegingskader en meer praktische zaken als de bereikbaarheid en verbinding tussen het centrale Toegangsteam en de lokale toegangen. Daarnaast is er verschil van inzicht in het aan zorgaanbieders verlenen van mandaat om in nader te omschrijven situaties zelf te mogen indiceren.

Voor de korte termijn vraagt dit regionale oriëntatie op de wenselijk- en mogelijkheden van het meer met elkaar verbinden en in kracht zetten van de verschillende teams met bijbehorende backoffice. Hierbij dient betrokken te worden hoe een adequate monitor opgebouwd kan worden (feitelijke productie, de trends in de vraag, de voortgang van de prestatieafspraken e.d.).

Voor de middellange termijn, na bekendwording of de decentralisatie wordt doorgezet, vraagt het de ontwikkeling van een inhoudelijk beleidskader voor standpuntbepaling over de schaalgrootte van de toegang.

c. Onderzoek cliëntenverloop BW

Van belang is het om zicht te hebben op het cliëntenverloop en de effecten hiervan. Volgens opgave van het regionale Toegangsteam is er sinds 1/1/2015 sprake van een reductie van het aantal cliënten met zo'n 30%². Dat is substantieel. Indien deze reductie is gerealiseerd binnen de context van het advies van de Commissie Dannenberg is dat een prestatie. Tijdens voorbereidende gesprekken op deze regiovisie is twijfel geuit over 'de strengheid aan de poort'* en is gewezen op substitutie van voorzieningengebruik, bijvoorbeeld in de vorm van verschuiving van BW naar Opvang of Wmo-begeleiding. Met het oog op de toekomstige richting vraagt dat nadere factfinding naar de instroom, doorstroom en uitstroom van cliënten, als ook (verschuivings)effecten. Door de gemeente Tilburg is hiermee een start gemaakt, zie paragraaf 6 en bijlage 1, de factsheet.

* De wijze van indicering zal onderdeel zijn van de onder punt b genoemde oriëntatie op gezamenlijke criteria / afwegingskader.

d. Welk palet aan voorzieningen zijn er en welke wil HvB hebben

Om een normalisering van BW in de wijk mogelijk te maken dient er zicht te zijn op huidige en toekomstig gewenste voorzieningen en flankerende voorzieningen. Door middel van bijlage 1 is een eerste inventarisatie van de huidige situatie in beeld gebracht. Een verdiepingsslag is nodig om vast te stellen of er in de doorlopende lijn van in-, door- en uitstroom voldoende adequate voorzieningen zijn. Dat geldt niet alleen voor de beschikbaarheid van woningen (zie volgend punt) maar voor het gehele palet. Van preventie tot het beschikbaar houden van complexe zorg BW en met oog voor het

² Deze informatie wordt onderbouwd door de getrokken conclusie onder paragraaf 6.c

breder spectrum van ondersteuning in het sociale domein (bijvoorbeeld ook de relatie leggend met de aanpak verwarde personen). Daarbij dient er ook gekeken te worden naar spreiding van voorzieningen over de gemeenten van HvB.

Zoals in de aanhef van deze paragraaf is gemeld, heeft de gemeente Heusden aangegeven om de Preventieve GGZ en Verslavingszorg lokaal in te vullen. Bij het beoordelen van het palet van voorzieningen zal deze invulling meegenomen worden in de inventarisatie van voorzieningen nu, zodat er een totaaloverzicht voor de regio HvB geboden wordt.

e. Huisvesting

Medio 2017 heeft Companen, Adviesbureau voor woningmarkt en leefomgeving, een rapport Regionaal kader Huisvesting Bijzondere Doelgroepen voor HvB uitgebracht. Onderdeel van dit onderzoek vormt de uitstroom BW GGZ. Geconcludeerd wordt het volgende.

Ambulantisering in de GGZ-sector heeft ingrijpende gevolgen voor de vraag naar het zelfstandig wonen van personen met psychiatrische problematiek. Afhankelijk van de mate waarin de doorstroom vanuit BW naar zelfstandig wonen vorm krijgt, bedraagt de gemiddelde extra woningbehoefte in de regio in de komende jaren zo'n 35 tot 50 woningen per jaar (zie voor meer informatie bijlage 1, de factsheet).

De volgende aanbevelingen worden gedaan.

- Draag zorg voor een zorgvuldige locatiekeuze bij het huisvesten van GGZ-cliënten. Vanuit de cliënt gaat het om een locatie waar de kans op terugval minimaal is. Van belang, ook voor de zorgaanbieder, is te kiezen voor locaties waar het organiseren van zorg en ondersteuning goed (en efficiënt) te organiseren is. Vanuit de directe omgeving is het van belang rekening te houden met de draagkracht van de wijk. Voorkom concentraties GGZ-cliënten. Werk aan draagvlak door een heldere voorlichting en een goede en constante communicatie.
- Maak gezamenlijke afspraken met gemeenten, corporaties, zorginstellingen en investeerders over het (langer) zelfstandig wonen van GGZ-cliënten. Werk nauw samen en monitor de ontwikkeling van de (vraag vanuit de) GGZ-doelgroep. Betrek corporaties, zorginstellingen en investeerders bij het huisvesten van GGZ-cliënten in de wijk. Zoek afstemming met partijen over het zo efficiënt mogelijk leveren van zorg en begeleiding aan huis.
- Voorkom wachtlijsten voor de doorstroom vanuit BW naar zelfstandig wonen. Onnodig lang verblijf in de instelling komt de cliënt niet ten goede en houdt bovendien plaatsen bezet voor cliënten die wel zorg met verblijf nodig hebben.
- Houdt bij huisvesting van GGZ-cliënten rekening met het eigen netwerk van de cliënt. Zelfstandig wonen vergt naast ambulante begeleiding ook informele ondersteuning (mantelzorg).

Van de voorzitter van de regionale werkgroep Wonen HvB is begrepen dat er, conform bespreking door de portefeuillehouders Wonen, een (meer) kwalitatieve uitvoeringsagenda op grond van de rapportage Companen wordt opgesteld. Begin 2018 wordt daarvoor een werkgroep geformeerd. In ieder geval de afdeling Sociaal van centrum-gemeente Tilburg wordt gevraagd om daarin te participeren. Overigens heeft de afdeling Sociaal van de gemeente Tilburg uitgesproken dat er meer inzet moet komen op de verbinding tussen Wonen en Sociaal; de afdeling wil daarvoor extra formatieve capaciteit beschikbaar stellen.

Tijdens in november 2017 gevoerde gesprekken is door zorgaanbieders BW aangegeven dat er al sprake is van onvoldoende woningen voor de doelgroep in HvB, met als gevolg

dat door- en uitstroom niet altijd mogelijk is (en waardoor er sprake is van ongewenste duurdere zorg). Van de zijde van de corporaties wordt hier anders tegen aan gekeken. Investeren in een gezamenlijk gedragen probleemanalyse en toekomstperspectief is wenselijk. Mede om die reden is de gemeente Tilburg gestart met een overleg met Tilburgse corporaties en een analyse over de huisvesting van bijzondere doelgroepen; de gemeente Tilburg wil in de prestatieafspraken 2018 ingaan op de toewijzingssystematiek (hoe kan er vanuit de toegang beter geschakeld worden met de corporaties).

f. Innovatie en proeftuinen

Om de door de Commissie Dannenberg geschetste beweging te stimuleren dient er ruimte te zijn om te innoveren door de huidige zorgaanbieders en welzijnsorganisaties. Dit is een logisch vervolg op het onder punt d genoemde onderzoek naar het toekomstig palet van voorzieningen. Voorgesteld wordt om hiervoor financiële ruimte vrij te maken vanuit de huidige rijksmiddelen voor BW. Ook voor nieuwe initiatieven dient er stimuleringsruimte te zijn. Te denken valt aan ouderinitiatieven en creatieve nieuwe aanpakken. Het is wenselijk op korte termijn een inventarisatie te doen van lopende initiatieven, om na te kunnen gaan hoe die zich verhouden tot de met deze regiovisie voorziene beweging (om te voorkomen dat dit op een later moment, door het nu niet op waarde inschatten, tot conclusies van gemiste kansen leidt). Verder is het goed in dit ontwikkelperspectief een oriëntatie te doen op ontwikkelingen elders in Nederland (zoals het rapport 'Wmo 2015 in uitvoering, gezamenlijk de vernieuwing doorzetten' van november 2017 en de PGB-aanpak in Enschede). Overigens wordt in het kader van de Preventieve GGZ al gekeken naar innovatiemogelijkheden, bijvoorbeeld op het punt van nazorg (kiemuren, herstelcursussen e.d.).

g. Productbeschrijvingen en bekostiging

Bij de decentralisatie van BW in 2015 naar centrumgemeenten heeft Tilburg min of meer gekozen voor 'klassieke' productbeschrijvingen, die de basis vormen voor bekostiging van zorgaanbieders. De vraag is of deze beschrijvingen voldoende ruimte en prikkels bieden om de beoogde beweging naar normalisering te maken. Daarnaast is de vraag of de tarieven in alle gevallen passend zijn. Voorgesteld wordt hiernaar onderzoek te doen (met bij voorkeur een onafhankelijke toetsing). Hierin moet meegenomen te worden het waar mogelijk uniformeren van voorwaarden BW met inkoop Opvang en de flexibiliteit van tarieven ingeval van maatwerk (bijvoorbeeld overbruggingsfinanciering om de mogelijkheden van uitstroom te toetsen). Onderdeel van dit onderzoek is het creëren van meer gezamenlijke bewustwording met betrekking tot contractmanagement (verband houdend met de onder punt b genoemde monitoring).

h. Inkoop

De huidige contractering BW kan verlengd worden tot en met 2019. Dat betekent dat er uitgaande van continuering van het huidige beleid en rekening houdend met de in deze regiovisie beschreven aanpakken (en daaruit mogelijk volgende bijstellingen) tijd is voor voorbereiding van veranderingen. Overigens is er het besef dat de tijdsruimte relatief is. Om een aanbesteding nieuwe stijl per 2020 mogelijk te maken, dienen de inhoudelijke kaders in het voorjaar van 2019 vastgesteld te zijn. Rekening houdend met de wens om tot meer integratie te komen, wordt door centrumgemeente Tilburg ook het huidige beleid Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang in 2018 gecontinueerd, waarbij richting zorgaanbieders wordt gecommuniceerd dat de komende jaren de verbinding gezocht wordt met BW / het bredere spectrum van het sociale domein.

Het bovenstaande wil niet zeggen dat er geen ruimte is voor tussentijdse aanpassingen. Voor zowel punt g als dit punt geldt dat het wenselijk is hierover op korte termijn in overleg te treden met de zorgaanbieders. Als er namelijk nu sprake is van fricties die – passend in de met deze regiovisie beoogde beweging – verbeterd kunnen worden, moet dat niet nagelaten worden. Een juridische toets moet duidelijk maken of de huidige contracten hiertoe ruimte bieden dan wel hoe dit op andere wijze aangepakt kan worden.

i. Relatie met doelgroep Licht Verstandelijk Beperkten (LVB)

Alle gemeenten zijn vanaf 2015 al verantwoordelijk voor (jong)volwassenen (18+) met een (lichte) verstandelijke beperking, die tijdelijk behoefte hebben aan begeleiding en/of behandeling in een beschermde woonomgeving. Dit was een ‘vergeten’ groep binnen de Wmo. Pas in 2017 hebben gemeenten hiervoor budgetten ontvangen (binnen de totale budgetten voor Wmo en Jeugd).

De gemeente Tilburg heeft na overheveling van deze taak voor de doelgroep ondersteuning ingekocht middels de oude VG pakketten AWBZ. De regiogemeenten maakten in voorkomende gevallen gebruik van maatwerkovereenkomsten met aanbieders. Tijdens opstelling van deze regiovisie is de wens en noodzaak tot harmonisatie van beleid en uitvoering (tussen doelgroepen BW en LVB, tussen gemeenten en naar cliënten toe) vastgesteld. Dit om in HvB zelf geen nieuwe kunstmatige schotten in ondersteuningsaanbod voor vergelijkbare vragen te creëren en ‘schuiven met cliënten’ te vermijden. Om deze redenen wordt sinds eind 2017 gewerkt aan integratie van beleid en het inzichtelijk maken van aantallen. Uitgangspunt is gezamenlijke inkoop van gemeenten per 1/1/2020; tot die tijd wordt via praktische afstemming ingezet op uniformiteit. Daarbij is van belang dat Tilburg de formatie van het Toegangsteam BW, vanuit centrumgemeentelijke gelden, heeft opgehoogd om regiogemeenten te ondersteunen bij aanvragen, kennis en kunde voor de doelgroep LVB.

In het portefeuillehoudersoverleg MO van HVB is op 20 juli 2018 de urgentie van het voorgaande bekrachtigd. Aangegeven is dat bij de uiteindelijke decentralisatie van BW, of zoveel eerder als dat mogelijk is, de verschillen in aanpak tussen de huidige doelgroepen BW en LVB (en verwijzing tussen lokale en regionale loketten en/of naar andere financieringsstromen) volledig van de baan moeten zijn.

j. Communicatieplan

Gelet op het belang van de beweging die HvB inzet, wordt de meerwaarde van goede informatievoorziening onderschreven. Dit kan op vele manieren: bijvoorbeeld door een nieuwsbrief voor professionals, via de website, richting colleges van B&W, door middel van voorlichtings- en dialoogbijeenkomsten voor gemeenteraden e.d. Voorgesteld wordt op korte termijn een communicatieplan vast te stellen over de inzet van communicatiemiddelen.

k. Kwaliteit, toezicht en handhaving.

De toetsing op kwaliteit BW gebeurt nu via centrumgemeente Tilburg. De inzet op calamiteiten verloopt via de GGD. Bij het organiseren van meer samenhang tussen regionaal en lokaal hoort ook afstemming op het gebied van kwaliteitseisen en duidelijkheid over de rol en verantwoordelijkheid van toezichthouders (inclusief de relatie met MO). De praktijk van nu laat zien dat de verwachtingen hierover niet altijd matchen.

Heusden heeft de logica aangegeven deze taak regionaal te blijven uitvoeren omdat dit effectiever is (expertise bij elkaar).

Op 15 november jl. is ambtelijk afgesproken dat de wens bestaat dit ook LVB regionaal op te pakken maar dat het pas haalbaar is bij gezamenlijke inkoop per 2019, waarop in 2018 geanticipeerd kan worden (zie hiervoor punt i).

8. Het financiële kader

Bij de decentralisatie per 1/1/2015 naar centrumgemeenten is als context gehanteerd dat Tilburg voor de regio HvB volledig inhoudelijk en financieel verantwoordelijk is voor een adequate uitvoering van BW. Anders gezegd: financiële tegenvallers ten opzichte van de rijksuitkering zijn voor rekening van de centrumgemeente, net zoals dat geldt voor meevallers.

Op grond van een landelijke analyse dreigde er in 2015 een financieel debacle voor Tilburg. Een structureel tekort voor HvB werd becijferd van € 6 miljoen. In goed overleg met zorgaanbieders is in reactie daarop gewerkt aan een ombuigingsplan en bleek Den Haag bereid tot een financiële compensatie.

In de als bijlage 1 opgenomen factsheet is ingegaan op het financieel overzicht BW naar de situatie van nu. Belangrijke conclusies zijn:

- a. Geëxtrapoleerd naar 31/12/2017 worden de kosten zorg in natura (ZIN) BW over geheel 2017 becijferd op afgerond € 35 miljoen.
- b. Geëxtrapoleerd naar 31/12/2017 worden de PGB-kosten BW over geheel 2017 becijferd op afgerond € 3 miljoen.
- c. Rekening wordt gehouden met uitvoeringskosten van afgerond € 1 miljoen.
- d. De totale uitgaven 2017 bedragen daarmee naar verwachting afgerond € 39 miljoen.
- e. De rijksbijdrage BW bedraagt voor 2017 afgerond € 51 miljoen.
- f. De inkomsten uit eigen bijdragen worden voor 2017 geraamd op € 2 miljoen (n.b. was over 2016 werkelijk afgerond 3 miljoen).
- g. De totale inkomsten 2017 bedragen daarmee naar verwachting € 53 miljoen.

Uitgaande van deze getallen is er over 2017 een geprognosticeerd positief overschot van € 14 miljoen. Tilburg en regiogemeenten HvB kunnen zich daar echter niet rijk mee rekenen.

De argumentatie hiervoor is als volgt.

- h. De afgelopen jaren is om financiële redenen 'de hand op de knip' gehouden. In overleg met zorgaanbieders is gekeken naar beheersbaarheid en is indexering achterwege gelaten. Door zorgaanbieders wordt steeds nadrukkelijker aangegeven dat dit laatste niet langer houdbaar is (n.b. voor 2018 is indexatie wel gepland).
- i. Tot nu toe is er niet voorzien in het investeren in innovatie en transformatie in het kader van de door de Commissie Dannenberg en door de gemeenten van HvB omarmde beweging.
- j. Het hierin gaan investeren is, zoals uit deze regiovisie naar voren komt, om inhoudelijke redenen, gewenst. Een veranderingsproces gaat niet zonder faciliterende aanpak.
- k. Het hierin gaan investeren is ook om financiële redenen an sich nodig (uit oogpunt van kostenbeheersing). De verwachting is namelijk reëel dat het Rijk de bezuinigingen op het sociale domein onverminderd doorzet. De risico's zijn en worden bij gemeenten belegd. Het is dan ook van evident belang om nu te kijken naar extra investeringsruimte, wetende dat het jaren duurt voordat maatregelen op het gebied van preventie gaan renderen en wetende dat dure zorg alleen ondervangen kan worden als er in het kader van ambulantisering voldoende nieuwe woonvormen en begeleidingsvormen beschikbaar zijn. Een begin december 2017 gepubliceerd onderzoek van economisch onderzoeks-

bureau APE (geïnitieerd door GGZ Nederland, de RIBW Alliantie en de Federatie Opvang) bevestigt dit. Zo wordt geconstateerd dat de inschakeling van elke ervaringsdeskundige op termijn tot een besparing van circa € 18.000 kan leiden.

- l. De conclusies van de onder bijlage 1 opgenomen factsheet laten zien dat er al sprake is van substitutie. Er is een logisch te verklaren toename van BW naar Wmo-begeleiding (Tilburg heeft een tekort van € 2 miljoen op Wmo-begeleiding in 2017). Verder is er sprake van kosten van verlengde opvang MO, in verband met een gebrek aan BW-woonvormen. Ook kan gewezen worden op de relatie met kosten van uitvoering van de Participatiewet, de inzet van Tilburg via het Zorg- en veiligheidshuis en de eigen middelen die Tilburg in MO en VO stopt. Dat houdt in dat niet geïsoleerd gekeken kan worden naar de inkomsten / uitgaven BW.
Feitelijk laat zich hierin al de vertaling zien van de onder k beschreven noodzaak.
- m. Er komt een nieuw verdeelmodel voor BW. Uit ervaring is het een bekend gegeven dat dit voor individuele (centrum)gemeenten grote impact kan hebben. Mede om die reden is door Tilburg op 3/11/2017 tijdens overleg met de huidige centrumgemeenten aangegeven dat het nieuwe verdeelmodel in samenhang gezien moet worden met andere verdeelmodellen zoals Participatiewet (BUIG), Maatschappelijke Opvang en Jeugdzorg (zie paragraaf 2).
- n. Los daarvan is er onzekerheid over de impact van uitname van middelen BW ten gunste van de Wlz. Dat kan een halvering van het budget tot gevolg hebben (zie paragraaf 2).

Omgekeerd redenerend biedt het nu hebben van de geschetste financieringsruimte wel de ruimte om enerzijds te komen tot extra inzetten (zie de punten h tot en met k), als ook om anderzijds de vinger aan de pols te houden (de punten m en n). Verder verdient het de voorkeur in breder perspectief te kijken naar de samenhang van inhoudelijk beleid en financiële gevolgen. Daar hoort bij dat er ook oog moet zijn voor de effecten, zowel bij de centrum- als de regiogemeenten (hoe wordt er extra geïnvesteerd en waar heeft dat gevolgen; zie punt l). Ook dat kost tijd.

Naast het gegeven van de komende raadsverkiezingen, brengen bovenstaande argumentatie en overwegingen centrumgemeente Tilburg tot de conclusie tot het te vroeg is om op korte termijn al uitspraken te doen over nadere invulling van het solidariteitsprincipe (bovenop de bestaande afspraken om verder te bouwen aan samenhangend beleid en uitvoering in het sociaal domein HvB).

9. De projectorganisatie

Voor de projectorganisatie was tot nu toe een zware structuur voorzien:

- Drie werkgroepen voor respectievelijk BW, Opvang, Preventieve GGZ en Verslavingszorg, waarin gemeenten deels vertegenwoordigd zijn.
- Het al dan niet handhaven van de aparte projectgroep BW die de afgelopen tijd heeft gefunctioneerd (voor zover bekend is daar geen duidelijke uitspraak over gedaan).
- Het Ambtelijk Overleg MO.
- Het al dan niet toekennen van een rol aan leidinggevendenden (het managersoverleg of aanhaking bij de stuurgroep Jeugd en Wmo).
- Het portefeuillehoudersoverleg MO.
- En vervolgens het reguliere traject van colleges (en indien aan de orde gemeenteraden).

Voorgesteld wordt deze structuur als volgt te vereenvoudigen en meer integraal te maken (drie aparte werkgroepen dragen hier niet aan bij).

- Er wordt één projectgroep ingesteld waarin alle gemeenten van HvB kunnen participeren. Deze projectgroep heeft tot taak informatie-uitwisseling en afstemming van beleid aan de hand van bewaking van de voortgang van deze regiovisie. De projectgroep wordt voorgezeten door een aan te stellen regionaal projectleider.

- De voorbereiding en afhandeling van op te pakken thema's dient aan de voorkant belegd te worden. Er moeten duidelijke afspraken gemaakt worden over eigenaarschap. In de hierna volgende planning is dat uitgewerkt. Indien wenselijk / nodig kunnen er werkgroepen gevormd worden voor het uitdiepen van vraagstukken of thema's. Uitgaande van efficiënte ambtelijke inzet is het niet nodig dat in deze werkgroepen alle gemeenten participeren.
- Stakeholders, zoals zorgaanbieders, maken niet standaard deel uit van de projectgroep. Indien voor overleg aanleiding bestaat, worden aparte afspraken gemaakt. Afhankelijk van nut en noodzaak maken stakeholders wel deel uit van werkgroepen.
- Voorstellen die uit de projectgroep voortkomen worden via het AO MO (standaard procedure HvB) voorgelegd aan het portefeuillehoudersoverleg MO. Beseft wordt dat het portefeuillehoudersoverleg regulier 4 x per jaar bij elkaar komt. Gelet op de keuzes die gemaakt moeten worden bij de uitwerking van deze regiovisie is het denkbaar dat tussentijds extra bestuurlijke overleggen nodig zijn. Hierover is contact gelegd met het secretariaat van HvB.
- De leidinggevenden worden regulier via de lijn geïnformeerd over inhoudelijke ontwikkelingen en alleen geconsulteerd indien er sprake is van zaken waarvoor zij verantwoordelijk zijn (zoals inzet van personeel e.d.).

Met deze structuur hoeven vooralsnog geen wijzigingen in de governance doorgevoerd te worden. Dat gaat pas op een later moment op basis van nog te maken inhoudelijke keuzes spelen.

De gemeenten van HvB dienen daarnaast een standpunt te bepalen hoe de rol van regionaal projectleider wordt ingevuld, rekening houdend met de geuite wens om dat onafhankelijk te beleggen.

10. Planning

Hiervoor zijn beschrijvingen gegeven van afzonderlijke bouwstenen, die bij elkaar moeten zorgen voor een nieuw samenhangend ondersteuningsbeleid. De gemaakte opdeling biedt de mogelijkheid faseringen in tijd te maken (en prioriteiten te stellen). Niet alles kan immers tegelijkertijd. Verder biedt het de mogelijkheid eigenaarschappen toe te delen.

1. Vaststelling regiovisie	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Opleveren concept	Kwartiermakers	20/12/2017
b. Bespreken beleids-ambtenaren en AO MO	Kwartiermakers	11/1/2018
c. Informatief bespreken poho MO	Kwartiermakers	26/1/2018
d. Bespreken in poho MO	Kwartiermakers	20/7/2018
e. Vaststelling colleges B&W	Beleidsambtenaren ind. gemeenten	Augustus 2018
f. Vaststelling gemeenteraden	Gebruikelijke routing ind. gemeenten	September / Oktober 2018

2. Nieuwe projectorganisatie	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Vorming projectgroep	Overleg beleidsambt. en AO MO	11/1/2018
b. Aanstelling projectleider / voorzitter projectgroep	Tilburg en regiogemeenten	Februari 2018
c. Vaststellen vergaderschema 2018	Projectleider, uitgaande van een vergaderfrequentie van 1 x per mnd	Januari 2018

3. Betrekken zorgaanbieders	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Bespreken concept-regiovisie	Projectleider	2/3/2018
b. Definiëren samenstelling en rol veldtafeloverleg	Veldtafeloverleg	2/3/2018
c. Maken van werkafspraken over vervolg betrokkenheid, met op de korte termijn aandacht voor product-beschrijvingen, bekostiging en inkoop	Veldtafeloverleg <i>Voor de feitelijke uitwerking zal apart vastgesteld worden wie wat doet, uitgaande van efficiënte inzet</i>	Februari 2018 en volgende maanden
d. Afhankelijk van b en c vaststellen vergaderschema '18	Veldtafeloverleg	N.t.b.

4. Toegang	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Nadere inventarisatie van hoe de samenwerking en aansluiting tussen TBW en lokale toegangen versterkt kan worden (aanvullend aan paragraaf 7.b en 7.i)	P. Trienekens en J. van der Sanden (en afhankelijk van de wens een regiogemeente)	1/7/2018
b. Bij deze inventarisatie betrekken de relaties met de back office, inclusief	P. Trienekens en J. van der Sanden (en afhankelijk van de wens een regiogemeente)	1/7/2018

monitoring (zie paragr. 7.b)		
c. Bespreking inventarisatie en komen tot nadere werkafspraken	Projectgroep en J. van der Sanden. Afhankelijk van uitkomsten bezien of dit bestuurlijk geaccordeerd dient te worden	1/7/2018
d. Het per 3 maanden bespreken van de voortgang van de werkafspraken en zo nodig bijsturing daarvan	Projectgroep en J. van der Sanden. Afhankelijk van uitkomsten bezien of dit bestuurlijk geaccordeerd dient te worden	1 x per 3 mnd.
e. Bij landelijke besluitvorming tot door-decentralisatie het ontwikkelen van een inhoudelijk beleidskader voor standpuntbepaling over de schaalgrootte van toegang.	Projectgroep en J. van der Sanden	Nader te bepalen

5. Inkoop 2018	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Gezamenlijk inkoop LVB nagaan	P. Trienekens	1/1/2018
b. Toetsing of aanpassingen wenselijk en mogelijk zijn binnen contracten BW 2018	Na overleg met zorgaanbieders (zie 3.b) door P. Trienekens en D. Dekkers	1/4/2018
c. Bestuurlijke accordering door of namens B&W Tilburg	P. Trienekens	1/5/2018

6. Betrekken cliënten (organisaties)	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Vaststellen op welke wijze cliënten(org.) betrokken kunnen en willen worden	Projectleider	1/4/2018
b. Start samenspraak over realisatie regiovisie	Projectleider	1/7/2018

7. Palet van voorzieningen	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Onderzoek doen naar de 'ist'- situatie van BW, MO, Collectieve Preventie GGZ inclusief lopende vernieuwende initiatieven	Projectleider, in samenwerking met de projectgroep	1/7/2018
b. Proces verbinden met het bredere sociale domein HvB zoals Wmo-breed, Jeugd, aanpak verwarde personen, ontwikkelingen huisvesting bijzondere doelgroepen	Projectleider	1/7/2018
c. Bespreken van 'soll'-situatie met werkgroep, met zorg- en welzijnsaanbieders, met	Nader te bepalen In de vorm van werkateliers?	1/1/2019

corporaties, met zorgverzekeraars, met cliëntenorganisaties / ervaringsdeskundigen		
d. Innovatie en proeftuinen	Parallel gezien tijdens ontwikkeltrajecten 7.a t/m c. Quick wins tussentijds mogelijk maken	1/1/2019
e. Bespreken in AO en poho MO	Projectleider	Januari 2019
f. Vaststelling colleges van B&W	Beleidsambtenaren ind. gemeenten	Februari 2019

8. Inkoop 2019 en 2020	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Op grond van de ontwikkeltrajecten onder 7 gezien welke aanpassingen (en hoe juridisch) mogelijk zijn voor 2019.	P. Trienekens, E. Schoenmakers, M. Lennarts en D. Dekkers (en afhankelijk van de wens een regiogemeente) <i>In ieder geval gezamenlijke inkoop LVB per 2019 inregelen</i>	1/12/2018
b. Bestuurlijke accordering door of namens B&W Tilburg	P. Trienekens, E. Schoenmakers, M. Lennarts en D. Dekkers	31/12/2018
c. Afstemming Wlz/ZVW met zorgverzekeraars	Projectleider, P. Trienekens, E. Schoenmakers, M. Lennarts en D. Dekkers	31/12/2018
d. Op grond van 7.f uitwerken in productbeschrijvingen en afhankelijk van juridische uitwerking in een bestek of anderszins voor 2020 (en eventueel volgende jaren)	P. Trienekens, E. Schoenmakers, M. Lennarts en D. Dekkers <i>Indien in 2018 en/of 2019 landelijk de keuze gemaakt wordt voor door-decentralisatie zal nader gezien worden hoe dit belegd wordt</i>	1/4/2019
e. Juridische uitwerking inclusief besluitvorming en overeenkomsten	P. Trienekens, E. Schoenmakers, M. Lennarts en D. Dekkers (en afhankelijk van behoefte collega's van regiogemeenten)	31/12/2019

9. Huisvesting	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Het maken van procesafspraken over het vervolg op de rapportage Companen	Voorzitter werkgroep wonen en projectgroep BW (en breder)	1/2/2018
b. Standpuntbepaling over lokale en regionale uitwerking	Ambtelijk Overleg MO HvB	1/4/2018
c. Aanbieding regiovisie aan alle corporaties van HvB	Projectleider	1/5/2018
d. Uitkomsten Tilburgs overleg	A. Barkane (met aandacht voor	Nader te bepalen

met corporaties over betere aansluiting tussen toegang en corporaties	verbinding met het regionale proces)	
---	--------------------------------------	--

10. Communicatieplan	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Concept-communicatieplan opstellen	Projectleider	1/4/2018
b. Bespreken projectgroep	Projectleider	1/5/2018
c. Bespreken in AO en PoHo MO	Projectleider	1/6/2018
d. Operationalisering	Conform communicatieplan	1/1/2020

11. Bekostiging	Wie organiseert dat	Wanneer klaar
a. Monitoren reguliere uitgaven en trekken van tussentijdse conclusies	Projectleider	1/4/2018, vervolgens elk kwartaal
b. Opstellen van een investeringsoverzicht op basis van punt 7, op grond van een beoogd palet van voorzieningen	Projectleider	1/1/2019
c. Betrokkenheid op het nieuwe verdeelmodel en gevolgen uitname Wlz	Afdeling Sociaal gemeente Tilburg	Afhankelijk landelijke ontwikkelingen

**BPIM,
12/1/2018**

Bijlage 1: Factsheet